

นานาสาระ

ทางรอดของระบบสุขภาพไทย

ศ.นพ. สมศักดิ์ เทียมเก่า

อนุสาขาวิชาประสาทวิทยา สาขาวิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้รับผิดชอบบทความ: ศ.นพ. สมศักดิ์ เทียมเก่า

อนุสาขาวิชาประสาทวิทยา สาขาวิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผมเป็นคนหนึ่งที่ต้องพยายามมองโลกในด้านบวก เพื่อให้มีพลัง และกำลังใจในการทำงาน ทั้งสอน บริการ และวิจัยเกี่ยวกับการแพทย์ไทย ผมเรียนแพทย์ตั้งแต่ ปี 2527 เริ่มทำงานเป็นแพทย์ ใช้ทุนปี 2533 และเริ่มเป็นอาจารย์แพทย์ที่สาขาวิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นตั้งแต่ปี 2537 จนถึงปัจจุบัน ผมเห็นการเปลี่ยนแปลงมากมายในวงการแพทย์ เห็นปัญหา ก็ยะอะ ก็คงมีทั้งแก้ได้ (แต่ยังไม่แก้ครับ) และแก้ไม่ได้ (เพราะไม่ยอมรับที่จะแก้) ดังนั้นจึงมีผู้เชี่ยวชาญหลายท่านออกมาระบุว่า ระบบสุขภาพไทยคงไปไม่รอด แต่ผมมั่นใจว่าระบบสุขภาพไทยต้องก้าวเดินต่อไปในทางที่ดีขึ้น (ย้ำว่าต้องดีขึ้นจริงๆ ไม่ได้เพียงแค่คิดเฉยๆ หรือเพียงแค่คิดให้กำลังใจตัวเอง) เพราะ

1. จิตใจดีพร้อม มีความเสียสละ มีความทุ่มเทของทีมนสุขภาพไทย ไม่ว่าจะแพทย์ พยาบาล เภสัชกร นักกายภาพ และทุกๆ คนในทีมที่ผมไม่สามารถกล่าวถึงได้หมด มีความพร้อมในการทำงานแบบเกิน 100 และมากกว่าหน้าที่ มากกว่าเวลาที่ถูกมอบหมายไว้ ซึ่งผมว่าจุดนี้คือ จุดเด่นของระบบสุขภาพไทย ที่ชาติไหนๆ ในโลกนี้ก็ไม่เหมือนเรา

2. ความร่วมมือของคนไทยต่อระบบสุขภาพไทย ถึงแม้ว่าประเด็นนี้จะมีคนเห็นต่าง แน่นนอน แต่ผมก็ยังคงมีความเห็นเหมือนเดิมว่าคนไทยส่วนใหญ่แล้วยอมรับและปฏิบัติตามระบบสุขภาพไทย มีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่ไม่ยอมรับ และร้องเรียน ซึ่งมีแนวโน้มที่สูงขึ้น แต่ถ้าคิดเป็นสัดส่วนแล้ว ก็ยังน้อยอยู่ดี ผมยังเชื่อมั่นว่าคนไทยส่วนใหญ่ให้ความร่วมมืออย่างดี

3. ระบบบัตรทองที่ช่วยดูแลคนไทยเกือบ 3 ใน 4 ของประเทศ ที่ช่วยให้คนไทยจำนวนมาก ครอบครัวไม่ล่มสลายไปกับค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่มีค่าใช้จ่ายสูงมากขึ้นเรื่อยๆ ถึงใครต่อใครก็ออกมาพูดว่า บัตรทองทำให้โรงพยาบาลขาดทุน ผมมองว่าระบบบัตรทองทำให้เราต้องรู้จักการแพทย์ที่พอเพียง การแพทย์ที่ยั่งยืน การแพทย์ที่ไม่สุดโต่ง การแพทย์ที่ต้องอยู่กับการ

เข้าถึงของคนส่วนใหญ่ มากกว่าการแพทย์ที่มุ่งเพียงคนส่วนน้อยที่ต้องได้รับการรักษาที่ดีที่สุด โรงพยาบาลขาดทุนแต่คนส่วนใหญ่อยู่ได้ สังคมอยู่รอด

4. ประเทศไทยมีศาสนาพุทธที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และคอยเตือนสติ คอยสอน คอยเตือนใจให้เรามีสติ ให้มีความทุกข์ลดลง สุขมากขึ้น รู้จักการทำบุญ การให้ การมีจิตใจที่ดี รู้จักผิดชอบ ชั่วดี เกรงกลัวต่อบาป

5. คนไทยมีจิตสาธารณะมากขึ้น สังเกตจากการร่วมแรง ร่วมใจกันช่วยเหลือคนที่ตกทุกข์ ประสบปัญหาต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

6. คำสอนของในหลวงทศวรรษกาลที่ผ่านมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน และพระราชวงศ์ทุกพระองค์สอนให้คนไทยรู้จักการใช้ชีวิตแบบพอเพียง และมีความสามัคคี

7. สังคมที่มีทั้งแบบสังคมคนเมือง คนชนบท อุตสาหกรรม เกษตรกรรม ครอบครัวยุคเดียว และครอบครัวใหญ่ ความหลากหลายและจิตใจโอบอ้อมอารีย์ ย่อมช่วยประคองให้คนในสังคมอยู่กันได้ มีความสุขอย่างพอเพียง

แต่การอยู่รอดของระบบสุขภาพไทยนั้นที่สำคัญ คือ คนไทยทุกคนต้องมีความรับผิดชอบ ต่อสังคมมากขึ้น และต้องยอมรับว่าสุขภาพเป็นเรื่องของคนทุกคน ทุกคนต้องรู้จักในการดูแลสุขภาพ อย่าให้เป็นเพียงหน้าที่ของแพทย์ พยาบาลเพียงอย่างเดียว และถ้าอยากให้อยู่รอดอย่างดี ก็ควรมีระบบการร่วมจ่ายก่อนรับบริการด้านสุขภาพด้วย ผมรับรองว่าระบบสุขภาพไทยจะไปข้างหน้าอย่างดี